

ZAGADNIENIA NA EGZAMIN MAGISTERSKI KIERUNEK: FILOLOGIA POLSKA

ROK AKADEMICKI 2024/2025

DR HAB. JAN CHOROSZY, PROF. UWR

1. Rola redaktora w procesie przygotowania tekstu do druku – beletrystyka, publikacje niebeletrystyczne, publikacje specjalistyczne.
2. Sposoby łączenia tekstu i obrazu w publikacjach różnego typu.
3. Rola oraz specyfika poszczególnych typów prasy i związanych z nimi działań edytorskich.
4. Etyka redaktorska i dziennikarska.
5. Edytor a książka i czasopismo artystyczne – między tradycją a nowatorstwem.
6. Edytor jako interpretator tekstu literackiego.
7. Problematyka modernizacji pisowni i interpunkcji tekstów dawnych i nowych
8. Tekstologia XXI wieku – między tradycją a nowoczesnością.
9. Edytorstwo naukowe w systemie nauk humanistycznych – kontrowersje, polemiki, dyskusje.
10. Intymistyka a edytorstwo.
11. „Rękopisy, które nie płoną” – najważniejsze odkrycia polskiej tekstologii XXI wieku.
12. Typy wydań w praktykach edytorów dawnych i współczesnych oraz stałość i zmienność konwencji wydawniczych.
13. Pojęcie tekstu kanonicznego w świetle współczesnej refleksji tekstologicznej.
14. Stałość i zmienność tekstu w ujęciu tekstologiczno-edytorskim.
15. Przypis, objaśnienie i komentarz edytorski jako narzędzia współczesnego edytora.
16. Pisarstwo, pismo i pisanie – ślady w literaturze i materiałach autobiograficznych.
17. Pismo w przestrzeni społecznej, miejskiej, internetowej.
18. Funkcje typografii książek.
19. Zbiór warunków użytecznej typografii.
20. Podział funkcjonalny krojów pism.
21. Główne zadania mikrotypografii.

DR HAB. ALEKSANDRA OSZCZĘDA, PROF. UWR

1. Trzy ciągi tradycji (klasyczna, biblijna i rodzima) i ich zespolenie w literaturze i kulturze wieków średnich.
2. Średniowieczne piśmiennictwo religijne.
3. Średniowieczne piśmiennictwo świeckie.
4. Twórczość popularna od średniowiecza do oświecenia.
5. Dramat i teatr staropolski i oświeceniowy.
6. Staropolska twórczość epoki renesansu – autorzy, typowe gatunki, tematy, światopogląd, nurty i obiegi literatury.
7. Humanizm i reformacja.

8. Staropolska twórczość epoki baroku (i barokowej formacji kulturowej) – autorzy, typowe gatunki, tematy, światopogląd, nurty i obiegi literatury.
9. Oświecenie polskie i powszechne (europejskie) - system literatury i kultury, rola polityki, kultura / komunikacja literacka, prądy literackie, pisarze - ich role społeczne i postawy, obieg książki.
10. Klasycyzm, sentymentalizm i rokoko w literaturze polskiej i europejskiej.
11. Publicystyka staropolska i oświeceniowa.
12. Związki literatury staropolskiej i oświeceniowej z piśmiennictwem europejskim.
13. Funkcjonowanie idei filozoficznych w piśmiennictwie staropolskim i oświeceniowym.
14. Retoryczność piśmiennictwa staropolskiego i oświeceniowego.
15. Wzorce osobowe w piśmiennictwie staropolskim i oświeceniowym.
16. Dawna poezja okolicznościowa i jej edycje.

DR HAB. ANNA MAJEWSKA-TWOREK, PROF. UWR

1. Przemiany badań mówionej odmiany języka.
2. Zasady zbierania i archiwizowania danych mówionych.
3. Pokolenie użytkowników języka w badaniach mówionej odmiany języka
4. Regionalne zróżnicowanie polszczyzny mówionej.
5. Społeczne zróżnicowanie polszczyzny mówionej.
6. Badania nad mową osób bilingwalnych.
7. Polska dialektologia i socjolingwistyka. Początki, przemiany i kierunki rozwoju.
8. Badania nad potocznością w tradycji polskiego językoznawstwa.
9. Koncepcja badań potoczności obecnej we współczesnej literaturze polskiej.
10. Współczesne badania nad biolektem i familiolektem.

PROF. DR HAB. ANNA GEMRA

DR HAB. PAWEŁ KACZYŃSKI, PROF. UWR

DR JOANNA PŁOSZAJ

1. Erotyka i pornografia w tekstach kultury popularnej.
2. Historia i ewolucja komiksu.
3. Historia i ewolucja gier.
4. Historia i ewolucja gatunków kultury popularnej.
5. Charakterystyka gatunków kultury popularnej.
6. Ewolucja przedstawień postaci w tekstach kultury popularnej.
7. Retelling i renarracja w kulturze popularnej.
8. Kino gatunków – historia i ewolucja.
9. Tematyka tekstów kultury popularnej.
10. Specyfika tekstów kultury popularnej przeznaczonych dla dziecięcego odbiorcy.
11. Specyfika tekstów kultury popularnej przeznaczonych dla young adults.
12. Gatunki w tekstach kultury popularnej.
13. Konwergencja mediów w kulturze popularnej.
14. Supersystemy rozrywkowe – definicja, charakterystyka, funkcja.
15. Kultura popularna a polityka.

16. Kultura popularna a życie społeczne.
17. Kultura popularna a kultura „wysoka”.
18. Definicje i badania kultury popularnej.
19. Definicje i badania kultury masowej.
20. Relacje pomiędzy uczestnikami procesu tworzenia, produkcji, dystrybucji i odbioru tekstów kultury popularnej.
21. Transmedialność w kulturze popularnej.
22. Problematyka tekstów kultury popularnej.
23. Tabu w tekstach kultury popularnej.
24. Wykorzystanie tekstów kultury popularnej w edukacji i wychowaniu.
25. Trudne tematy w tekstach kultury popularnej.
26. Konwencja i inwencja w tekstach kultury popularnej.
27. Wariantywność i inwariantność w tekstach kultury popularnej.
28. Serializacja w kulturze popularnej.
29. Reebot, spin-off, cross-off, sequel w kulturze popularnej.
30. Nowe gatunki kultury popularnej.
31. Kultura popularna a nowe media.
32. Funkcje tekstów kultury popularnej.

DR HAB. PAWEŁ MACKIEWICZ, PROF. UWR

1. Problemy periodyzacji literatury polskiej XX wieku.
2. Polska poezja międzywojenna – pomiędzy ugrupowaniem a indywidualnością.
3. Awangardowe przemiany prozy europejskiej pierwszej połowy XX wieku.
4. Tendencje awangardowe w poezji dwudziestolecia międzywojennego.
5. Powroty klasycyzmu w polskiej poezji XX wieku.
6. Pozaliteracka aktywność pisarzy.
7. Literatura popularna i/a literatura wysoka – socjologia i struktura dzieła.
8. Innowacje dramatu polskiego XX wieku.
9. Teatr, kino a literatura.
10. Oryginalność/wyjątkowość/swoistość literatury polskiej XX wieku w kontekście literatury powszechnej.
11. Wojna jako temat i zagadnienie formy.
12. Polityczne uwikłania literatury.
13. Literatura krajowa a emigracyjna lat 1945-1989.
14. Czasopisma i inne instytucje życia literackiego.
15. Cenzura i jej konsekwencje w krajowej literaturze powojennej.
16. Krytyka XX wieku – metody krytycznej lektury, dyskusje, dzieła..
17. Państwo, kościół i opozycja jako przestrzenie obiegu literackich.
18. Nawiązania literatury powojennej do polskiej tradycji literackiej.
19. Zmiany w literaturze i życiu literackim po roku 1989.
20. Literatura światowa w Polsce, literatura polska na świecie.

DR HAB. WOJCIECH BROWARNY, PROF. UWR
PROF. DR HAB. JOANNA ORSKA

1. Periodyzacja literatury polskiej w XX wieku.
2. Cezury i przełomy w polskiej literaturze 1918-1989.
3. Pokolenie literackie – pojęcie i przykłady (XX i XXI wiek).
4. Periodyki literackie i społeczno-kulturalne w Polsce w latach 1918-1989 (na wybranych przykładach).
5. Periodyki literackie i społeczno-kulturalne w Polsce po 1989 roku (na wybranych przykładach).
6. Reportaż literacki w Polsce w latach 1918-1989 (na wybranych przykładach).
7. Reportaż literacki w Polsce po 1989 roku (na wybranych przykładach).
8. Literatura miast i regionów od końca lat 80. XX wieku.
9. Kultura literacka w Polsce XXI wieku (problemy socjologii literatury, rynek książki, obiegi, wydawnictwa, media).
10. Krytyka literacka w Polsce w latach 1918-1989.
11. Krytyka literacka w Polsce po 1989 roku.
12. Konteksty polityczne literatury polskiej w okresie międzywojennym.
13. Konteksty polityczne literatury polskiej po II wojnie światowej.
14. Problematyka obyczajowa (kulturowa) i tożsamościowa w literaturze polskiej po 1989 roku.
15. Zagadnienia ekologiczne w polskiej prozie i poezji po 1989 roku.
16. Literatura dokumentu osobistego (korespondencja, wspomnienia, dzienniki) w Polsce w drugiej połowie XX wieku i w XXI wieku.

DR HAB. EWA GRZĘDA, PROF. UWR

1. Kierunki artystyczne i nurty literackie w literaturze XIX i XX.
2. Powieść gotycka historia i ewolucja.
3. Odmiany prozy narracyjnej w dwudziestoleciu międzywojennym.
4. Podróż jako motyw literacki w literaturze XIX i XX w.
5. Polska proza kobieca 1963-1939.
6. Polska powojenna proza kobieca.
7. Problematyka emancypacji w polskiej prozie i publicystyce XIX i XX w.
8. Erotyka, paradygmat męskości i kobiecości w literaturze XIX i XX w.
9. Odmiany i ewolucja dramatu w XX w.
10. Dystopie w literaturze XX wieku
11. Polska powieść popularna do 1939 r.: przedstawiciele, problematyka, narracja, bohaterowie, konwencja.
12. Ewolucja powieści realistycznej 1863 – 1939.
13. Ekokrytyka, geokrytyka, feminizm i somatopoetyka we współczesnych badaniach nad literaturą.
14. Ewolucja prozy narracyjnej po 1945 r.

PROF. DR HAB. MAŁGORZATA ŁOBOZ

1. *Pan Tadeusz* w kręgu mitów polskich.
2. Tradycja Mickiewiczowska w literaturze II połowy XIX w.
3. Filozofia pejzażu literackiego w XIX w. – ewolucja, inspiracje, konceptualizacje.
4. Ewolucja powieści przygodowej w XIX w.
5. Góry w wyobraźni poetyckiej XIX w.
6. Charakterystyczne wyznaczniki stylu prozy S. Żeromskiego.

DR HAB. MONIKA ZAŚKO-ZIELIŃSKA, PROF. UWR

1. Obiektywizacja badań lingwistycznych.
2. Etyka badań w językoznawstwie.
3. Zasady gromadzenia materiału badawczego i danych językowych.
4. Problem badawczy/ pytanie badawcze/hipoteza badawcza a zróżnicowanie języka.
5. Projektowanie metadanych w kontekście pytania badawczego.
6. Wykorzystanie narzędzi korpusowych w analizach ilościowych i jakościowych.
7. Współzależność podsystemów języka w analizie tekstu.
8. Zagadnienie terminologii w kontekście badań interdyscyplinarnych.
9. Główne założenia genologii lingwistycznej.
10. Problemy badania łączliwości leksykalnej.
11. Nacechowanie jednostek leksykalnych.
12. Charakterystyka morfosyntaktyczna odmian polszczyzny.

DR HAB. MARCIN POPRAWA

1. Multimodalność jako kategoria badawcza.
2. Relacje między słowem a obrazem w komunikatach złożonych.
3. Wybrane strategie wizualizacji przekazów.
4. Formy i strategie perswazji (oddziaływania na odbiorcę przekazu).
5. Tekst jako kategoria badań lingwistycznych i jako kategoria badań interdyscyplinarnych.
6. Językowy obraz świata – tekstowy obraz świata – dyskursywny obraz świata – medialny obraz świata. Próba rozróżnienia pojęć w świetle współczesnych szkół badawczych lingwistyki.
7. Program mediolingwistyki (lingwistyki medialnej) i jego zastosowanie w badaniach.
8. Performatywność przekazu. Podstawowe zagadnienia pragmatyki językowej.
9. Tekst a metatekst.
10. Tekst a gatunek. Wybrane zagadnienia genologii lingwistycznej i jej praktyczne zastosowanie w badaniach.

DR HAB. MAŁGORZATA MISIAK, PROF. UWR

1. Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny.
2. Definicje słownikowe – wykorzystanie w badaniach lingwistycznych.
3. Słowniki i korpusy języka polskiego w pracy filologa.

4. Środowiskowe (i zawodowe) odmiany języka polskiego.
5. Kategorie socjolektalne (zawodowość, tajność, ekspresywność).
6. Źródła leksyki socjolektalnej (rodzime, obce; na wybranym/ch przykładach).
7. Tendencje rozwojowe leksyki polskiej. Przemiany w słownictwie po 1945 roku.
8. Pojęcie językowego obrazu świata i sposoby jego rekonstrukcji.
9. Związki językoznawstwa z innymi naukami.
10. Badania ankietowe w językoznawstwie.

DR HAB. AGNIESZKA KUNICZUK

1. Sposoby prowadzenia narracji w powieści – od XIX wieku do współczesności.
2. Polska proza dla dzieci i młodzieży – tematy, motywy na wybranych przykładach.
3. Sposoby mówienia o śmierci w literaturze dla młodych odbiorców – od wieku XIX do współczesności.
4. Retelling w literaturze popularnej.
5. Emancypacja i edukacja jako motyw i temat w literaturze.
6. Literatura dla dzieci i młodzieży a życie społeczne.
7. Zwierzę jako bohater literacki – od XIX wieku do współczesności.
8. Literatura edukacyjna dla dzieci i młodzieży – tematy, motywy, problemy.
9. Literatura jako element kształtujący wiedzę o języku i kulturze.
10. Motywy i tematy literatury fantastyki.
11. Trauma jako temat literatury dla dzieci.
12. Obecność mitów i symboli w literaturze i kulturze – od wieku XIX do współczesności.
13. Literatura popularna – wyznaczniki, motywy, obecność w kulturze.
14. Literatura dla dzieci i młodzieży – wyznaczniki gatunkowe.
15. Baśń i mit jako gatunki kształtujące współczesną literaturę.
16. Literatura fantastyczna dla dzieci i młodzieży – tematy, motywy, znaczenie w kształtowaniu postaw.

PROF. DR HAB. DOROTA HECK

1. Koncepcja dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego.
2. KZ-Syndrom a składniki kultury.
3. Fenomen spotkania z chorymi w świetle twórczości Antoniego Kępińskiego.
4. Komunikacja międzykulturowa w literaturze (na wybranych przykładach).
5. Filozofia według Barbary Skargi.
6. Problematyka prozy Zofii Nałkowskiej, Poli Gojawiczyńskiej, Marii Rodziewiczówny.
7. Kwestia „niewidzialnych kobiet” (np. w prozie Virginii Woolf).
8. Związki między literaturą a malarstwem.
9. Kategorie malarskie w sztuce filmowej.
10. Twórczość Ludwika Flaszera.
11. Rola etyki w twórczości Zbigniewa Herberta.
12. Andrzej Kijowski jako krytyk literacki, eseista, prozaik i scenarzysta.
13. Stosunek Friedricha Nietzschego do etyki.
14. Filozofia Artura Schopenhauera.

15. Związek egzystencjalizmu z literaturą.

DR HAB. MARIA TARNOGÓRSKA, PROF. UWR

DR HAB. MARCIN CZERWIŃSKI

1. Nurty i szkoły teoretyczne w literaturoznawstwie XX i XXI wieku.
2. Humanistyka w „przebudowie”.
3. Kluczowe problemy teorii literatury XX i XXI wieku.
4. Przełomy i zwroty w literaturoznawstwie XX i XXI wieku.
5. Filozofia literatury.
6. Psychologia literatury.
7. Literatura i nowe media.
8. Współczesne teorie przekładu (przekład literacki i intersemiotyczny).
9. Kategorie estetyczne w badaniach literackich.
10. Genologia współczesnych form literackich.
11. Komparatystyka literacka.
12. Nowa historia literatury.
13. Perspektywa intertekstualna w badaniach literackich.
14. Teorie interpretacji.
15. Teoretyczne podstawy krytyki literackiej.
16. Współczesne koncepcje narratologii.
17. Obiegi literackie.
18. Literatura a inne sztuki.
19. Nowoczesność i ponowoczesność.
20. Modernizm versus postmodernizm.
21. Granice literatury.